

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoieru DUMITRU ANTAL

Grandioasa sărbătorire a Venerabilului protopop Grigore Pletosu

Ziua de 21 Iunie a. c. — când vrednicul părinte protopop Grigore Pletosu a împlinit vârsta frumoasă de 80 ani — a fost un adevărat prilej de sărbătoare și bucurie pentru tot ținutul acesta, prin străduirea și fastul deosebit cu care s'a prăznuit. Din inițiativa unor mireni de frunte din oraș, ajutați de întreaga preoțime tractuală s'au luat măsurile necesare pentru pregătirea unei vrednice sărbătoriri a Bătrânului octogenar, care prin puterea cuvântului său a luminat și crescut sute de inimi românești, azi conducătoare a frânelor țării. Datorită dragostei mari cu care a fost sărbătoritul întotdeauna înconjurat de prieteni și cunoscuți; apoi mulțumită străduințelor depuse pe altarul credinței și științelor în propășirea binelui, s'a ajuns la înscenarea unei atât de grandioase sărbătoriri, încât numai celce a avut norocul să fie de față va putea crede în adevărul acestor șire.

Este fapt dovedit, că omul adevărat al muncii cinstite și pusă în serviciul aproapelui, oricât de târziu, trebuie să-și primească răsplata cuvenită și din partea societății unde a lucrat, pe lângă mulțumirea și liniștea divină ce vine de sine. Și acest prilej de sărbătorire a fost încă o dovadă despre adevărul rostii.

Serviciul divin

Programul sărbătoririi se începe la ora 11 a. m. în capela ort. rom. din Bistrița, unde preoții I. Suceava, A. Pop și T. Ciurus săvârșesc un mic serviciu divin întru preamărirea lui Dumnezeu, spre cinstea și sănătatea sărbătoritului protopop *Grigorie*. Răspunsurile au fost date cu multă măe-

strie de corul orașului. La sfârșit preotul I. Suceava ia cuvântul în numele preoțimii tractuale și rostește către publicul select, ce abia încăpea în mica capelă, o frumoasă cuvântare unde arătând momentele principale din viața sărbătoritului, își exprimă sentimentele de admirație, recunoștință și dragoste față de viața rodnică și vrednică de laudă a P. C. Protopop *G. Pletosu*.

Felicitările și prezentarea cadourilor

După acest scurt act pios se formează un impunător cortegiu compus din lumea cea mai aleasă a ținutului și se îndreaptă spre sala Cercului Cultural unde se fac felicitările. Sala destul de spațioasă era arhiplină de lumea selectă venită să ia și dânsa parte la bucuria rară ce-o poate avea cineva la așa ocaziuni. Reprezentanții tuturor autorităților din oraș, județ și alte părți, fără deosebire de neam și religie îi așteptau pe P. C. Protopop *Grigore Pletosu* să-i exprime bucuria și recunoștința lor.

Cel dintâi ia cuvântul preotul I. Spănu, care prin puține cuvinte prezintă un prea frumos tablou al preoților tractuali, dedicat sărbătoritului. Urmează dl Dr. V. Onișor prof. univ., care în numele foștilor elevi, prin frumoase cuvinte îi prezintă de-odată cu expresiunea sentimentelor de recunoștință și un ceas de aur. Dl Dr. Al. Pălăgeșiu subpref. jud., în numele prietenilor îi prezintă un prețios album, asigurându-l de aceeași dragoste sinceră și respectuoasă; apoi doamna Linul, dir. școl. sec. din loc, vorbește în numele reuniunilor de femei, exprimându-și mulțumita pentru ajutorul ce le-a dat întotdeauna, îi dorește sănătate im-

preună și stimatei doamne Angela Pletosu, prezentându-i un călimar de scris.

După aceste vorbește în alese cuvinte reprezentantul P. S. S. Episcopului Nicolae și a Consiliului Eparhial, dl Dr. A. Buzdug prof. de teol., laudând activitatea rodnică desfășurată în cursul alor 50 ani ca profesor și preot. Spune între altele:

„Când faceți acest popas de reprivire asupra drumului lung făcut în cei 80 ani ai etății și în cei 50 ani de muncă continuă și rodnică pe terenul bisericesc și național, noi jubilăm și ne simțim mândrii și plini de fericire că Vă putem manifesta sentimentele noastre de venerațiune, iubire sinceră și deosebit respect. Crezul S. V. Pași putea cuprinde în două cuvinte: Naționalism-creștin și creștinism-național.

Alături de evanghelia lui Hristos, a-ți propovăduit și evanghelia națională, muncind fără preget, călăuzit fiind numai de simțul datoriei față de biserică și neam.

Sămânța muncii S. V. a adus rod uimit. Câți preoți, învățători, profesori și alți intelectuali până la Mitropolit ba chiar și Patriarch-Regent au primit învățătura folositoare a S. V. Ați desgropat talente ca al poetului țărănimii Gh. Coșbuc, fost elev al Sf. Voastre.

P. Sf. Sa Părintele Episcop Nicolae și Ven. Consiliu Eparhial, mândrii că Vă au între protopopi ca un far frumos și purtător de lumină, se atașează la praznicul protopopiatului Bistriței.

Să trăiești mulți și fericiți ani încă, pentru binele și propășirea bisericii și a neamului“.

Urmează dl Ion Pop protopop gr.-cat. și preotul ev. luth. cari în numele credincioșilor lor îi exprimă mulțumită, pentru dragostea frățească și creștină dovedită în relațiile reciproce.

Tuturor cu lacrimi în ochi și plin de emoție mulțumește P. C. Protopop *Grig. Pletosu*, arătându-și bucuria pentru marea și frumoasa sărbătorire a vieții sale de 80 ani.

Banchetul festiv

După recepție toată lumea venită să felicite pe sărbătoritul a trecut în sala mare a „Hotelului Central“ unde s'a dat un pom-

pos banchet. Au fost prezenți peste 200 persoane, între cari am remarcat administrația, armata, directori, profesori, senatori, deputați, ingineri, medici, preoți, avocați și alții mulți. Seria toasturilor ținute cu această ocaziune o începe dl prefect Dr. Longinu, care prin alese cuvinte a vorbit la adresa M. S. Regelui, Inaltei Regente și a Guvernului. Citește apoi actul Min. Cultelor prin care sărbătoritul este decorat cu ordinul „Coroana României în gradul de Comandor“; este viu și îndelung aplaudat. Prezintă apoi telegramele de felicitare dela I. P. S. Patriarch-Regent Miron și I. P. S. Mitropolit Nicolae din Sibiu, cari ca foști elevi îi aduc prinosul recunoștinții. A urmat cuvântul dlui Dr. V. Pahone, care în numele mirenilor tractului îi aduce laudă pentru activitatea multilaterală și binefăcătoare. Armata dă expresie sentimentelor admirației prin cuvântul dlui colonel Bădescu. D-sa relevă rolul însemnat a sărbătoritului ca preot și profesor ținând vie conștiința națională în sufletele tinere a generațiilor crescute. În cuvinte elogioase îi aduce mulțumiri și e viu aplaudat.

A vorbit apoi preotul Il. Boțiu, care în numele preoțimii dă expresia sentimentelor admirației și recunoștinții celui ce a reprezentat în viață pe Preotul adevărat. Mai vorbesc d-nii V. Bichigean și E. Domide, primul în numele școlilor din Năsăud, celalalt al școlilor din Bistrița, ambii aducând stima și admirația acestor școli, celui ce a servit cu mult zel la altarul muzelor. Dl M. Linul vorbește la adresa d-nei Angela Pletosu, soție de model și părtaşă vrednică acestor bucurii. Dl Dr. A. Buzdug, prof. de teologie, închină paharul pentru zilele ce va trăi sărbătoritul, urându-i bine și sănătate în numele P. S. Episcop Nicolae Ivan. Mai urmează alți mulți vorbitori, toți laudând și cinstind munca devotată a vrednicului protopop Grigore Pletosu. Se dă citire telegramelor de felicitare, între cari am remarcat ale ale d-lor Al. Vaida, Dr. Sextil Pușcariu, Dr. N. Drăgan, Prot. Al. Baba și alte multe.

La urmă P. C. Protopop *Grigorie Pletosu*, plin de emoție sufletească, mulțumește pentru această solemnă manifestație tuturor participanților, I. P. S. Patriarch-Regent, I. P. S. Mitropolit, P. S. Episcop

Nicolae Ivan și d-lui Ministru al Cultelor pentru onoarea de-a fi decorat, „de care poate n'am fost vrednic, dar precum pe pieptul unui rabin stă bine, atunci de sigur și pe pieptul unui protopop ortodox“. Cu aceasta serbarea frățească și frumoasă a luat sfârșit.

*

Nu pot sfârși fără de a-mi arăta sinceritatea de care am fost stăpânit în redactarea acestor șire. Grandioasa sărbătoare și vrednică pentru un preot și profesor ca Venerabilul octogenar *Grig. Pletosu*, a fost glasul recunoștinții sutelor de inimi hrănite și luminate din puterea cuvântului Său, astfel poate zice cu Apostolul Pavel: „Lupta cea bună m'am luptat... credința am păzit“. Îi dorim sănătate și viață frumoasă până la adânci bătrânețe.

Preot Ciuruș.

Demonizatul din ținutul Gadarenilor

— Dumineca a 5-a după Rusalii —

Marcu V 1—10; Mat. VIII 28—34;
Lc. VIII 26—39.

Odată Isus însoțit de Apostolii săi traversa lacul Genezaret venind în ținutul Gadarenilor, ținut locuit în cea mai mare parte de păgâni. Abia că debarcă la țărm și-l întimpină un om demonizat, ieșind din peștera unde locuia. Nu mai putuse fi ținut în oraș; căci cu toatecă adesea fu legat de mâni și picioare cu lanțuri, le rupse și nimeni nu se putea apropia de el. Ziua și noaptea petrecea rătăcind prin crepăturile stâncilor de pe țărmul lacului, rupându-și hainele de pe el, striga în continuu, lovindu-și trupul cu pietrii. Locuitorii ținutului îngroziți nici nu mai îndrăzneau să treacă pe acolo.

Acesta văzându-l de departe pe Mântuitorul, aleargă spre El strigând: „Ce voiești dela mine, Isus, fiul celui Preainalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă muncești“. Isus îl întrebă, „cum te numești?“ Demonul răspunse: „Legiune este numele meu, fiindcă suntem mulți.“ Totodată îl rugă stăruitor pe Isus să nu-l alunge din lume în adânc. Și fiind pe acolo o turmă de porci îl rugă să-i alunge în aceste dobi-

toace. Isus le permise și îndată duhurile rele ieșiră din om intrând în porci, iar aceștia se năpustiră de pe țărm în mare înecându-se. Păstorii turmei fugiră în oraș și vestind cele întâmplate. Venind mulți din locuitori și văzând pe demonizat stând la picioarele lui Isus îl rugară să părăsească ținutul lor. Demonizatul voia ca și el să-i urmeze Domnului, dar Mântuitorul oprindu-l îi zise: „Du-te acasă la ai tăi și vestește-le, câtă binefacere ți-a făcut ție Dumnezeu“. Cel vindecat vesti în întreg ținutul Decapolis, minunea făcută de Isus.

În această istorisire evanghelică din primul moment vedem desfășurarea luptei pentru sufletele omenești. Putem distinge 3 momente:

1. Puterea iadului.
2. Puterea triumfătoare a luminei.
3. Valoarea incalculabilă a unui suflet omenesc.

I.

În câteva trăsături puternice evangheliile ne înfățișează tabloul pe care-l reprezintă un om nenorocit, stăpânit de duhurile rele. În întregime este ingenunchiat puterii demonice. Nu suferă nici haină pe sine. Strigă și se schingiește. Are o putere nenaturală, însă nu o putere nobilă, condusă de rațiune, ci una care caută să distrugă totul. Putere demonică, care-l alungă din mijlocul societății omenești, izolându-l în locuri pustii, în tovărășia mormintelor. Acest om are înfățișarea unui bolnav spiritualcește, însă nu fiindcă organele corporale prin cari lucrează spiritul ar fi fost într'adevăr bolnave, ci fiindcă duhul rău s'a înstăpânit cu desăvârșire asupra acestor organe, folosindu-le după bunul plac.

Cât de înspăimântător și desgustător își desfășoară în acest caz iadul puterea de stăpânire asupra oamenilor.

Înfiorătorul tablou al omului stăpânit de puterile întunerecului, ne dă posibilitatea să vedem cum știe lega și stăpâni satana sufletele, ajunse în puterea lui prin păcat. Iată spre exemplu Gerasenii, cari îl alungară pe Isus: erau trupește liberi, însă sufletește dependenți de cel rău, aserviți bunurilor trecătoare, prin care stăpânul acestei lumi captivează pe fiii acestei lumi; erau cu-funđați în preocupări absolut lumești, des-interesați de cele superioare. Căci în mo-

mentul când Isus salva un suflet, pierzându-le turma de porci, se temură ca nu cumva rămânând încă la ei, să aibă pagube materiale, de aceea îl rugară să plece din țara lor.

Un gest cu totul contrar celui făcut de sutașul roman, care se considera nevrednic ca Isus să-i onoreze casa cu prezența.

Să nu credem că „Satana“ a avut o recoltă atât de bogată numai până la venirea lui Isus. Gerasenii au și azi atâți frați printre noi. Sunt și azi multe suflete, pentru a căror mântuire, cu toate că Mântuitorul și-a vărsat sângele, nu voiesc să beneficieze de roadele jertfei Lui. Zac și azi în temnița întunecului, temnița care încătușa pe Geraseni.

Dacă cel sărac e răsvrătit contra Creatorului său, privind într-o formă păcătoasă numai la lucrurile pământești; dacă cel bogat întreg sufletul și-l leagă de avere, și ca și nebunul din parabolă își zice: „Suflete ai multe bogății adunate, odihnește-te, bea și mănâncă“; oare nu se poate afirma, că mulți fii ai acestei lumi duc și azi în spate jugul iadului? Nu cumva azi nu se mai aude strigătul de disperare al sclavilor lui? Nu cumva azi nu se mai pot vedea de cei cari urăsc pe Dumnezeu?

Da și azi Hristos ar fi rugat să plece dela noi, precum au făcut odinioară Gerasenii.

Înapoi deci dela drumul apucat! Înapoi ca societate, înapoi ca individ. Un riguros examen individual ni-se pretinde dela fiecare. Putem fi mai buni, căci trebuie să fim. Înapoi, timpul ne-o pretinde. Înapoi din puterea întunecului, imperiul luminei ne chiamă.

II.

Puterea luminii a triumfat asupra întunecului.

Când demonizatul încă din depărtare văzu pe Mântuitorul, fugi înaintea lui strigând: „Ce voiești dela mine, Isus fiul celui Preainalt? Te rog nu mă munci“.

Ciudate cuvinte rostite de demoni prin gura unui om. Ele înseamnă că Isus este recunoscut de demoni chiar fiu al lui Dumnezeu, înseamnă că puterea divină care locuiește în El este incomparabilă. Se temeau că sfântul lui Dumnezeu îi va nimici, zdrobindu-le opera desfășurată în mijlocul

oamenilor. Cuvintele lor sunt deci expresiunea celei mai mari temeri față de cel Atotputernic.

Și iată cu câtă bunăvoință pășește Isus față de demoni. Pentru a-i face pe Apostoli să cunoască cât de mare este suferința bietului om, întrebă: „Cum te numești?“ Demonul răspunse: „Legiune este numele meu; căci suntem mulți“. Duhurile rele deci jucară un joc înspăimântător față de bietul om, făcură cu el ce voiră, fără a li-se putea împotrivi. Mângâierea i-a venit deodată cu Hristos, El cel tare, singur poate învinge pe cei tari.

Cu o singură lovitură El zdrobește stăpânirea demonilor, îi alungă din om. Ce triumf. A învinge puterea demonică, este o minune, o minune mai mare decât a liniști valurile turburate ale mării.

Ce tablou captivant ne îmbie, fericitul care stă la picioarele Mântuitorului, salvat din ghiarele celei mai grozave pieiri. Vedem un adevărat renăscut, renăscut ca interior, ca exterior, curat și cuminte, el care cu câteva momente înainte nu putea suferi nici o haină pe corp. De acum încolo nimeni nu mai avea să se teamă de el. Ori cine poate fi în siguranță în societatea lui. S'ar fi bucurat nespus să-l poată însoți pe Isus ca un devotat serv, însă i se dădu o altă misiune în cuvintele adresate lui: „Du-te acasă la ai tăi și le vestește cât bine ți-a făcut ție Domoul și cum s'a îndurat de tine“. După ce Gerasenii îl rugară pe Isus să părăsească ținutul lor, acest om avea să rămână ca o mărturie vie a puterii și iubirii lui, un predicator și misionar fanatic al adevărurilor lui.

Cel vindecat vorbi despre minunea făcută cu el în întreg „Decapolis,“ și toți se minunară.

Și noi trebuie să ne minunăm, dar nu numai atât, noi înțelegem că nu putea fi altcum, când știm că Isus e fiul lui Dumnezeu, venit în lume, ca să învingă pe cei puternici.

III.

Totuși salvarea celui demonizat a fost împreună cu pieirea multor animale.

Pentru ce Isus a admis acest lucru? Mântuitorul era un învățător înțelept, și totdeauna alegea mijloacele cele mai potrivite pentru a-și face învățătura cât mai

accesibilă. În cazul de față locuitorii ținutului unde se petrec evenimentele de cari ne ocupăm, erau păgâni, cari erau lipsiți de cea mai redusă înțelegere a valorii sufletului omenesc. Mântuitorul trebuia ca într'o formă care să facă mai multă impresie asupra unor oameni preocupați numai de cele lumești, să le arate că bucuriile pământești, la nici un caz nu trebuiesc luate în vedere când e vorba de a salva chiar și numai un suflet omenesc.

Toate parabolele Mântuitorului la un loc, asupra valorii sufletului n'ar fi putut face o impresie mai adâncă asupra Gerasenilor decât pierderea atâtor animale.

Desigur nici de astădată n'au prins adevărul în întregime, căci se minunează și se tem, rugându-l pe Isus să plece dela ei. Însă a pătruns în pământ plugul care avea să le desteliească inimile.

Cea mai supremă dovadă pipăibilă despre valoarea sufletului omenesc Isus a dat-o totuși cu altă ocazie. A dat-o când și-a vărsat sângele pe cruce în cele mai amare suferințe.

Atunci a dat un preț, pentru răcupărarea sufletelor noastre, care nu poate fi acoperit cu toate miliardele pământului. Într'adevăr cine cunoaște acest lucru, știe să-și prețuiască și sufletul său, iar cine și-l știe prețui, trage momentan concluzia, că nimic nu trebuie să-l preocupe atât de mult, ca grija de mântuirea lui. Departe în urmă de noi păcatul și jugul satanei. Departe de tot ceea ce poate duce la păcat și ceea ce ne poate îngenunchia puterii lui. Departe de noi ușurința cu care ne lăsăm târâți în lumea preocupărilor zadarnice.

Spre Hristos cel care ne-a învățat să ne prețuim, cel care ne-a tăiat legăturile cu cari am fost încătușați. Spre Hristos cel atotputernic, ca veșnic să putem triumfa asupra celor mai tari decât noi (demonii), mulțumită alianței Lui! M.

Fixarea sărbătorilor Paștilor

Camera Comunelor engleze a adoptat proiectul de lege prin care se fixează celebrarea Paștilor în prima Duminecă după a doua Sâmbătă din Aprilie. Proiectul de lege, al cărui scop este ca în toți anii sărbătorile Paștilor să fie celebrate la aceeași dată, nu va intra în vigoare decât după ce vor adera și celelalte State europene.

Avem suflet ?

(Urmarea II.)

La acelaș rezultat ajungem analizând și a doua facultate proprie firii omenеști, care e voința. Zilnic vedem, că în lumea anorganică precum și în cea organică domnesc legi fizice și chimice cu o logică de fire, aplicându-se cu o exactitate matematică, fără să sufere nici cea mai neînsemnată abatere. Tot așa plantele cresc, trăesc și se reproduc după legi bine stabilite. Pe o treaptă mai înaltă stau animalele, cari — deși se pot mișca liber — totuși stau sub influința instinctului, căruia i se supun orbește. Pretutindeni observăm deci în univers legea necesității, căreia se supune tot, cu excepția omului și acesta pe baza voinții sale, despre care zicem, că e liberă. De ce natură e voința, ce se'ndreptățiască pe om de-a nu se supune regulei generale și legilor din univers? Sub voință înțelegem puterea omului de-a se decide el singur spre un lucru dorit de dânsul. Obiectul dorinței poate fi de mai multe feluri. Putem dori, la îndemnul simțurilor, lucruri materiale, cari se referă la trupul nostru, b. o. o mâncare, dar putem dori și lucruri de altă natură, ca b: o. dreptatea sau o faptă morală. Uneori însă observăm în noi un fenomen curios, o luptă internă între doi factori deosebiți, ceace ne probează, că ființa noastră e de natură dualistă. Cine n'a fost vreodată în situația ca să simtă dorința arzătoare de a-și satisface sentimentul foamei prin un fel de bucate, b. o. într'o chinuitoare zi de post, sau cel ce trăiește după un regim prescris de medici? În această stare, dacă s'a opus, fiind conștiu de necesitatea înfrânării, a putut descoperi a doua lature a ființei sale în luptă cu dorințele trupului. În forma aceasta ni se descopere voința, care nu poate fi de natură materială, deoarece atunci nu s'ar ridica în contra materiei și a poftelor ei. Iar dacă se'nipotrivește, acesta e un indiciu sigur, că ea e de natură spirituală, fiind produsul unei cauze tot spirituale, care — neputând fi trupul — trebuie să concludem la existența unui principiu spiritual în noi, numit suflet.

Această forță, ca și rațiunea, stă mai presus de trup, nu depinde de el, dovadă

că poate lua atitudine contrară dorințelor lui, se folosește însă de el spre a se manifesta înafară, impunându-și punctul de vedere dictat de rațiune. — Faptul în sine, că la unii oameni acest antagonism nu e așa pronunțat, iarăși nu confirmă teza materialistă, după care voința ar fi tot un produs al materiei, dupăcum ne-am putut convinge chiar și numai din cele de până aici, fără să mai amintim de eronata teză determinată, spre a dovedi și mai bine acest adevăr, demonstrând însușirea de căpetenie a voinței, anume libertatea de natură pur spirituală, ceeace n'am putea afirma în cazul, când ar fi de natură materială, trebuind să se supună legii necesității din univers.

Iarăși trebuie să relevăm, că voință posedă numai omul, deoarece numai el are suflet imaterial, și astfel numai el poate lua poziție fățișă față de legile dominante în univers. Animalele lipsite de suflet, n'au nici voință proprie, supunându-se orbește instinctului, care le regulează întru toate viața. Singur omul are deci facultatea de a-și întocmi viața așa dupăcum îi convine, fiind meșterul soartei sale.

O altă facultate independentă de trup este conștiința, care într'o formă lipsită de îndoială ne conduce la izvorul emanării sale, la existența sufletului. Fiecare om își dă seama, că el este cel care cugetă, face planuri pentru viitor și caută cele mai potrivite mijloace pentru executarea lor. Iar după împlinirea faptei, tot omul se recunoaște pe sine de autor atât material, cât mai ales și moral, ai faptei comise, simțind o aprobare sau desaprobară. Întrebarea e: Cine produce acest for judecătoresc în noi? Materia la nici un caz, atomii fiind lipsiți de această proprietate. Dar chiar dacă am concede că e produsul creerilor, dupăcum susțin materialistii, întimpinăm unele fenomene imposibile de explicat pe calea aceasta, b. o. cum de omul bătrân se recunoaște de autorul al unor fapte săvârșite pe când era copilandru, dat fiind că după constatările fiziologilor celulele organismului nostru se schimbă din moment în moment, întreg trupul schimbându-se într'un period de șapte ani, și astfel ar urma, ca și conștiința să se schimbe deodată cu cauza producătoare. În loc de

aceasta însă asistăm la fenomenul de sus, că aceeași conștiință ne'nsoțește în decursul întregii vieți pământești, ceeace înseamnă, că nu materia e cauza acestui fenomen de natură spirituală.

Observând justetea acestei obiecțiuni, o explică prin faptul, că în creer ar fi un anumit punct neschimbabil. Cum însă acest punct nime nu l'a văzut și cum ei susțin că nu cred decât ceeace văd, se contrazic ei însuși, încât nu mai e nevoie să insistăm asupra acestui punct.

Dar să admitem, că într'adevăr creerul produce conștiința. Și în cazul acesta sunt unele fenomene, ce nu pot fi explicate în forma aceasta, b. o. cum se face: că stai în odaie fără să auzi tic-tacul ceasului de pe părete; că soldatul plecat la atac nu simte arsura ranei, decât mai târziu, că mulți medici n'aud strigătele celor ce-i operează, decât după terminarea operației. În toate aceste cazuri și multe altele vibrațiile aerului sosesc la timpana urechii și de aici se transmit mai departe la creer, care cu toate acestea nu reacționează luând la cunoștință impresiile externe. De ce? Pentru că el este numai organul receptiv, prin care se iau la cunoștință aceste impresii, în timp ce conștiința e produsul unui „ce“ strein și care lucră chiar și fără de existente externe. Acest „ce“ este sufletul. Voind să exprimăm aceasta printr'o comparație, să ne gândim numai la telefon, care înregistrează știrile numai dacă se află o ființă inteligentă cu receptorul la ureche.

În timpul mai nou s'a emis părerea, că conștiința ar fi produsul mediului și'n deosebi al educației. Dacă acestea ar fi adevărate, atunci tot așa de bine s'ar putea afirma, că și rațiunea e produsul acelorăși factori. Așa ceva însă încă nime n'a afirmat, toată lumea convenind asupra faptului, că educația operează cu un element deja existent, pe care-l cultivă, dar nu-l produce. Exact acelaș lucru e și cu conștiința, care poate fi influințată de factorii externi, dar nu poate fi produsă de ei și aceasta pentru că ea există independent și chiar contra voinței și dorințelor noastre, fiind produsul sufletului, al scânteii divine din noi, din care cauză se și numește „glasul lui Dumnezeu“.

În urma celor precedente e aproape de

prisos de-a mai aminti, că această facultate o are numai omul, animalele fiind lipsite de conștiință.

Ce rezultă din cele de până aici? Recapitulând cele expuse și aplicând în mod obiectiv sus menționatul principiu științific, ajungem la concluzia, că în dosul fenomenelor de natură spirituală trebuie să fie o cauză corăspunzătoare naturii lor, care să le producă. Această cauză nu poate fi trupul, materia, fiind acele fenomene de altă natură și astfel reclamă necesitatea existenței unei alte cauze, a sufletului, ca principiu de natură pur spirituală. Astfel ajungem la dovedirea existenței sufletului din efectele emanate dintr'ânsul.

Pr. Emil Nicolescu.

CRONICĂ

Intreprinderea milenistilor din Cluj, institutul de arte grafice „Viața“, la cerea directorului ei I. B. Sima, a fost declarată în stare de faliment. Se știe că în urma conflictului izbucnit între șeful studenților în bibliie din America, Rutherford și între a celor din România, I. Sima, întregă opera lor, în valoare de mai multe milioane, a început să se clatine. Sima pe rând și-a vândut revista „Realitatea“ evreilor dela „Adevărul“ din București, a sistat lucrul la tipografie, iar când l'au strâmtorât datoriile de tot a cerut declarare în stare de faliment, ceea ce înseamnă lichidarea definitivă a acestei periculoase secte. Voia lui Dumnezeu a făcut să piară o buriană sufletească foarte veninoasă.

Donație. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, un larg sprijinitor al tuturor operilor de binefacere și cultură, a binevoit să doneze suma de lei 1500 pentru augmentarea fondului de burse pentru studenții dela Universitatea populară „N. Iorga“ din Vălenii-de-Munte. Primească mulțumirile cele mai bine simțite.

Populația României, căsătoriile și divorțurile în anul 1926. După datele statistice pentru întreaga țară sunt următoarele: Au fost 607.864 de noui născuți, dintre cari 531.033 la sate și 76.831 la orașe. Numărul morților a fost de 372.948, dintre care 310.618 la sate și 62.330 la

orașe. *Sporul de nașteri rămâne deci pentru România de 234.916, dintre care 220.415 la sate și 14.501 la orașe. S'au contractat 159.642 de căsătorii, dintre care 133.033 la sate și 26.609 la orașe și s'au pronunțat 7398 de divorțuri dintre cari 4683 la sate și 2715 la orașe.*

Donațiuni. Credinciosul *Trif Nicolae al Titrului* a dăruit un clopot pentru biserica din Jurcuța-de-jos, în preț de 12.000 lei. *Crețu Teodor și soția* un potir pentru biserica din Jurcuța-de-sus, în preț de 1600 lei. *Moldovan Dăian* un potir pentru biserica din Beliș în preț de 2400 lei. Acestor credincioși le exprimăm și pe această cale mulțumirile noastre pentru donațiile făcute bisericilor noastre. — În numele Epitropiei: *Preot Virgil Peter.*

Pentru Muzeul eparhial am primit dela dl protopop *Teodor Hermann* din Dej: Un molitvelnic manuscris de pela 1750, Confessio fidei christianae dela 1755, un fragment de cazanii la morți manuscris vechiu, un antimis dela episc. P. P. Aaron, Noul Testament alui Rákotzy dela 1648, Cazanii la morți manuscris dela 1817 de Petru Popovici din Vizocna, Floarea adevărului dela 1750, o Bucovână, un otmoglasnic (octoih) manuscris de Pop Vasile de 1782, Sematismul eclesastic dela 1843, două protoșoale de circulare și ordinațiuni, precum și alte 26 acte și diplome vechi.

Nouă milioane de copii fără căpătâi, abandonăți a constatat comisarul poporului la educația publică, că sunt de prezent în Rusia, cari cum trăiesc în sărăcie și criminalitate, majoritatea vor ajunge bandiți și asasini. Iată una din rezultatele raiului bolșevic.

BIBLIOGRAFIE

Ieromonah Damian Stănoiu: Călugări și ispite, un volum de 228 pag. cu cinci povestiri din viața călugărească: În căutarea unei parohii, O anchetă, Cum petrec călugării, Anichit păcătosul și S'a certat maica Natalia cu maica Nitalia. — Pr. Stănoiu e dăruit de Dumnezeu cu un rar talent de scriitor, încât cu cel dintâi volum a ajuns să fie pus în rândul celor mai de seamă scriitori români. Cu puterea de observație și stilul curgător, redă cu mult farmec, câteva întâmplări interesante din viața călugărească. Fiindcă a umblat și'n eparhia noastră, a căutat și aici o parohie și cele pățite le descrie în cea dintâi povestire. Prețul 75 Lei și se poate comanda dela Cartea Românească, București, Bul. Academiei 3—5.

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 3777/1928

Donațiunile făcute bisericilor din eparhie în anul 1927.

Adunarea eparhială a V. F. și Clujului, constatând în ședința dela 15 Mai a. c. că donațiunile făcute bisericilor parohiale în cursul anului 1927 s'au cifrat la frumoasa sumă de 5.231,811 Lei și că simțul de datorie și de jertfă al credincioșilor noștri pentru Biserică și așezămintele ei de cultură și educație e în plin progres, prin concluzul Nr. 32 exprimă vii mulțumiri tuturor distinșilor donatori, printre cari se remarcă cu donații mai însemnate următorii:

Reuniunea femeilor ort. din Zlatna un covor de 5700 lei. D-șoarele Iancu, Zlatna, odăjdii de 9050 lei. N. N. din Vurpăr, pământ de 10.000 lei. Prefectura județului Alba pt. Aiud 200.000 lei. Banca „Izvorul” din Ocnele-Murășului pt. Ocnele-Murășului 10.000 lei. Uzinele „Solvay” din Ocnele-Murășului pentru Ocnele-Murășului 30.000 lei. Primăria comunală din Ocnele-Mur. pt. Ocnele-Murășului 50.000 lei. Direcțiunea Salinelor din Ocnele-Mur. pt. Ocnele-Murășului: stranele, grilajul extern și lemnăria iconostasului. Mihail Amărăscu mecanic în Ocnele-Murășului pt. Ocn.-M. 2 sfeșnice bronzate. Gheorghe Oprean din Ocn.-Mur. pt. Ocn.-Mur. 1 candelă de argint. D-șoarele Elena Ionescu din Ocnele-Mur. pt. Ocnele-Mur. 1 icoană de argint și perdelele la ușile imp. R. M. S. București pt. Ocn.-Mur. 53.231 lei. Creditul Industrial, București, pt. Teiuș 5000 lei. Prințul Calimachi, București, pt. Teiuș 5000 lei. Lt.-col. Ștefan Dumitrescu, Bistrița, pt. Bistrița 5700 lei. Maria Bașotă, Bistrița, pt. Bistrița, pământ în preț de 80.000 lei. Regiunea Silvică, Bistrița, pt. Bistrița, pt. Bistrița 250.000 lei. Primăria orașului Bistrița, pt. Bistrița 150.000 lei. Consiliul județean Năsăud, pt. Bistrița, 300.000 lei. Comuna politică Blăjenii-de-jos, pt. Blăjenii-de-jos 5000 lei. Nicolae Todacă din Coșna, pt. Coșna tetrapod 6000 lei. Magdalina Robu-Coprean din Galații-Bistriței, pt. Galații-Bistriței 5000 lei. Fostul ministru Tancred Constantinescu, București, pt. Ida-mare 5000 lei. Andrei Codre din Copalnic, pt. Copalnic bani și pământ 53.294 lei. Erezii lui Cotet Todor, dispărut în războiu, din și pt. Finteșul-mare, o grădină în preț de 30.000 lei. Prefectura județului Cluj pt. Apahida 10.000 lei. Prefectura jud. Cluj pt. Agârbicju 20.000 lei. Isailă Maier din și pt. Cara, pământ în preț de 30.000 lei. Roșian, insp. financiar din și pt. Cluj 5000 lei. Ioan Iliescu funcționar, Cluj, pt. Cojocna, icoane în valoare de 5000 lei. Prefectura jud. Cluj pt. Feneșel 12.000 lei. Pref. jud. Cluj pt. Sânicosară 20.000 lei. Pref. jud. Someș pt. Dej 15.000 lei. Orașul Dej pt. Dej 6000 lei. Ioan Botha și soția din și pt. Dej, clo-

pote și candele în val. de 117.000 lei. Alexa Mihuț și Andrei Lazar din și pt. Dej, clopot în val. de 29.000 lei. Elena Daniel din și pt. Dej, candele în valoare de 10.000 lei. Trifon Pinteia din și pt. Esc, pământ în val. de 20.000 lei. Gavrilă Pop I. Ion din și pt. Osoi, pământ în valoare de 20.000 lei. Prefectura județului Cluj pt. Dumbravă 20.000 lei. Gheorghe Tătar din și pt. Dumbravă 8000 lei. Alexandru Pandrea din și pt. Finciu un clopot în val. de 10.000 lei. Banca „Vlădeasa” din și pt. Huedin 5000 lei. Prefectura jud. Cluj pt. Mănăstireni I. 50.000 lei. Ioan Micu din și pt. Vima-mare 13.000 lei. Dr. Gavril Buzura notar public din și pt. Tg.-Lăpuș 10.000 lei. Prot. Zaharie Man din și pt. Tg.-Lăpuș 10.000 lei. Nicolae Perhaița primar din și pt. Tg.-Lăpuș 10.000 lei. Augustin Coman din Luduș, pt. Luduș 10.355 lei. Nicolae Bercea din America, pentru Luduș 19.680 lei. Ioan Hagău din și pt. Luduș 5000 lei. Comuna politică Luduș pt. Luduș 10.000 lei. Petru Șeulean preot, Miheș, pt. Moinești 32.200 lei. Hoaza Gligor din și pt. Poșaga-de-jos 130.678 lei. Botoș Gligor din și pt. Poșaga-de-jos 30.000 lei. Zac Nicolae din și pt. Poșaga-de-jos 8000 lei. Protop. Vasile Gan, Baia de Arieș, pt. fond. în-curajărilor 12.570 lei. R. M. S. București pt. Sighet 20.000 lei. P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Ivan, Cluj, pt. Sighet 20.000 lei. Nicolae Chirteș din și pt. Ibănești-pădure 8000 lei. Mihail Covrig din și pt. Iclitel-pădure 100.000 lei. Primăria orașului Reghin pt. Reghin 100.000 lei. Preotul Ioan Maloș adm. prot. pt. Râpa-de-sus 5000 lei. Județul Murăș pt. Lueriu 20.000 lei. Ioan Oprea dir. de bancă, Timișoara, pt. Band 13.501 lei. Comuna politică Cornățel, pt. Cornățel 5000 lei. Județul Murăș pt. Cornățel 10.000 lei. Simion Jovrea din și pt. Iceland 8000 lei. Banca populară „Progresul” din și pt. Iceland 35.000 lei. Comuna politică Iceland pt. Iceland 11.400 lei. Ilie Pop din și pt. filia Papiu Ilarian 5700 lei. Ioan Pop din și pt. filia Papiu Ilarian 10.700 lei. Fundația Casei școalelor, București, pt. Mureșeni 22.000 lei. Județul Murăș pt. Tg.-Murăș 600.000 lei. Primăria Tg.-Murăș pt. Tg.-Murăș 350.000 lei. Ioan Răbăgală din și pt. Mihai-Viteazul, clopot în val. de 7000 lei. Paraschiva Popa din și pt. Podeni un policantru în val. de 25.000 lei. Societatea Națională de gaz din București pt. Turda 25.000 lei. Orașul Turda pt. Turda 200.000 lei. Uzinele „Solvay” pt. Turda 30.000 lei. Județul Turda pt. Turda 416.900 lei. R. M. S. pentru Turda 5000 lei. Șofron Pop și soția din și pt. Vâlcele 15.000 lei. Reuniunea de femei din și pt. Gălpăia, odăjdii în valoare de 7000 lei. I. P. C. S. Arhim. Dr. E. R. Roșca, Sibiu, pt. Sânpetru-Almaș un potir în valoare de 5000 lei.

Exprimăm vii mulțumiri distinșilor donatori.

Cluj, din ședința plenară a Consiliului Eparhial ținută în 30 Aprilie 1928.

Nicolae Ivan,
Episcop.

Laurențiu Curea,
secretar eparhial.